

Bruksela, 11 maja 2023 r.
(OR. en)

9026/23

SOC 293
GENDER 44
ECOFIN 404

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	8487/23
Dotyczy:	Projekt konkluzji Rady w sprawie uwzględniania perspektywy równości płci w obszarach polityki, programach i budżetach – <i>Zatwierdzenie</i>

1. Prezydencja przygotowała projekt konkluzji Rady w sprawie uwzględniania perspektywy równości płci w obszarach polityki, programach i budżetach.
2. Konkluzje opierają się na sprawozdaniu Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) pt. „Od dowodów do działania: równość płci i uwzględnianie aspektu płci w odbudowie po pandemii COVID-19” [*Evidence to action: gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery*], które przedstawiono w dok. 9298/23.
3. Konkluzje były analizowane przez członków Grupy Roboczej do Spraw Społecznych 22 marca, 20 kwietnia i 8 maja 2023 r.
4. Osiągnięto porozumienie co do zasady w sprawie projektu tekstu w wersji przedstawionej w załączniku do niniejszej noty.

5. Komitet Stałych Przedstawicieli proszony jest o:

- zapoznanie się ze sprawozdaniem EIGE przedstawionym w dok. 9298/23; oraz
 - przekazanie projektu konkluzji zawartego w załączniku do niniejszej noty Radzie EPSCO do zatwierdzenia na posiedzeniu 12 czerwca 2023 r.
-

Uwzględnianie perspektywy równości płci w obszarach polityki, programach i budżetach

Projekt konkluzji Rady¹

DOSTRZEGAJĄC, ŻE:

1. Równość płci i prawa człowieka leżą u podstaw europejskich wartości, a równość kobiet i mężczyzn jest jedną z fundamentalnych zasad Unii Europejskiej zapisaną w traktatach i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
2. Art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) nakłada na Unię obowiązek, by we wszystkich swoich działaniach zmierzała do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet.
3. Polityki równości płci mają istotne znaczenie dla wzrostu gospodarczego, dobrobytu oraz konkurencyjności. Równy, pełny i skuteczny udział zarówno kobiet, jak i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym w zatrudnieniu, jest warunkiem wstępnym osiągnięcia i utrzymania dobrze prosperującej Unii. Przyszłościowe rozwiązania polityczne, takie jak cele barcelońskie na 2030 r., mają zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i postępów w upodmiotowieniu ekonomicznym kobiet.

¹ Konkluzje sporządzone w kontekście przeglądu wprowadzania w życie pekińskiej platformy działania, ze szczególnym odniesieniem do kluczowego obszaru zainteresowania H (Mechanizmy instytucjonalne na rzecz podnoszenia statusu kobiet)

4. Zgodnie z zasadą 2 Europejskiego filaru praw socjalnych („Równouprawnienie płci”) „należy zapewnić i wspierać równość traktowania i szans kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym w odniesieniu do udziału w rynku pracy, warunków zatrudnienia i możliwości rozwoju kariery. Kobiety i mężczyźni mają prawo do równego wynagrodzenia za pracę o równej wartości”². W przedstawionym przez Komisję Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych określono cel zakładający zmniejszenie przynajmniej o połowę – do 2030 r. – luki w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami w porównaniu z 2019 r., tak aby osiągnąć cel ogólny, jakim jest osiągnięcie wśród populacji w wieku 20–64 lat stanu zatrudnienia wynoszącego co najmniej 78%.
5. Zwiększenie udziału kobiet w płatnej i dobrej jakości pracy jest kluczowe dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, a zatem należy podejmować działania na rzecz osiągnięcia równości kobiet i mężczyzn w odniesieniu do szans na rynku pracy i traktowania w pracy, w szczególności poprzez ułatwianie godzenia życia zawodowego, rodzinnego i prywatnego.
6. W wytycznej dotyczącej zatrudnienia nr 8 podkreślono znaczenie wspierania inwestycji społecznych, zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zapobiegania nierównościom, między innymi poprzez opracowywanie przez państwa członkowskie systemów podatkowych i systemów zabezpieczenia społecznego oraz poprzez ocenę dystrybucyjnych skutków ich polityk dla równouprawnienia płci. Rządowe decyzje w sprawie podatków i wydatków mają poważne konsekwencje społeczne i gospodarcze, jako że kształtują wybory obywateli dotyczące pracy i udziału w życiu gospodarczym, a tym samym wpływają na autonomię finansową kobiet i mężczyzn.

² Europejski filar praw socjalnych, proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję 17 listopada 2017 r.

7. Pekńska platforma działania przyjęta przez Czwartą Światową Konferencję w sprawie Kobiet z 1995 r. określa „Mechanizmy instytucjonalne na rzecz podnoszenia statusu kobiet” (obszar H) jako jeden z dwunastu kluczowych obszarów zainteresowania i jako warunek wstępny uwzględniania aspektu płci.
8. Zgodnie z pkt 202 pekińskiej platformy działania „rządy oraz inne podmioty powinny promować aktywną i widoczną strategię uwzględniania perspektywy płci we wszystkich obszarach polityki i programach, tak aby przed podjęciem decyzji dokonać analizy ich wpływu odpowiednio na sytuację kobiet i mężczyzn”³.
9. Bardzo ważne jest stosowanie dwutorowego podejścia do równości, które łączy systematyczne uwzględnianie perspektywy równości płci we wszystkich obszarach polityki, programach i budżetach z konkretnymi politykami i ukierunkowanymi środkami w zakresie równości płci.

PRZYPOMINAJĄC, ŻE

10. W 2019 r. Rada wezwała Komisję Europejską i państwa członkowskie, by „zapewniały skuteczne i systematyczne wdrażanie oraz ciągłość uwzględniania aspektu płci we wszystkich obszarach polityki poprzez wzmocnienie praktycznych narzędzi uwzględniania aspektu płci, w tym poprzez wprowadzenie celów i wskaźników związanych z płcią, ocen wpływu środków ustawodawczych i politycznych w aspekcie płci oraz sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, a także poprzez międzysektorowe mechanizmy współpracy i rozliczalności służące monitorowaniu uwzględniania aspektu płci zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich”⁴.

³ Organizacja Narodów Zjednoczonych, *Deklaracja pekińska i pekińska platforma działania przyjęte podczas Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet*, październik 1995 r.

⁴ Dok. 14938/19.

11. W 2021 r. Rada wezwała Komisję Europejską, aby „zwiększyła wysiłki zmierzające do systematycznego włączania perspektywy płci do przyszłych strategii i polityk UE, w tym poprzez sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, opracowanie metodyki monitorowania równości płci i stopniowe wzmacnianie analizy pod kątem płci odpowiednich środków ustawodawczych i politycznych UE zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa, jako kluczowych narzędzi uwzględniania aspektu płci”⁵.
12. W 2022 r. Rada wezwała państwa członkowskie, by promowały uwzględnianie aspektu płci przy wspieraniu osób przesiedlonych z Ukrainy i z innych części świata – w szczególności kobiet i dziewcząt. Zwróciła się też do państw członkowskich, by promowały uwzględnianie aspektu płci w opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie środków przyjętych w celu przeciwdziałania kryzysowi gospodarczemu we wszystkich sektorach i w oparciu o istniejące dane. Ponadto Rada zwróciła się do Komisji Europejskiej i państw członkowskich o promowanie uwzględniania aspektu płci we wszystkich badaniach naukowych, decyzjach i politykach związanych z transformacją cyfrową i ekologiczną oraz we wszystkich politykach dotyczących ubóstwa energetycznego⁶.
13. Jak wskazano w strategii Komisji Europejskiej na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 „zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celu, jakim jest równouprawnienie płci, ma obranie perspektywy płci we wszystkich strategiach i procesach UE”⁷.

⁵ Dok. 12829/21.

⁶ Dok. 15133/22.

⁷ Dok. 6678/20.

14. Rada Europy definiuje uwzględnianie aspektu płci jako: „(re)organizację, usprawnienie, rozwój i ocenę działań politycznych służące temu, by perspektywa równości płci była włączana do wszystkich polityk na wszystkich szczeblach i na wszystkich etapach przez podmioty zwykle zaangażowane w ich kształtowanie”⁸.
15. Skuteczne uwzględnianie aspektu płci wymaga kompleksowego politycznego zobowiązania między innymi do przeprowadzania odnośnie do polityk ocen i ewaluacji *ex ante* dotyczących wpływu w aspekcie płci, ustanawiania silnych mechanizmów instytucjonalnych i budowania zdolności. Statystyki i wskaźniki segregowane według kryterium płci są niezbędnymi narzędziami w realizacji celów polityki równości płci.
16. Uwzględnianie aspektu płci, między innymi poprzez instytucjonalizację budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci, ma kluczowe znaczenie dla finansowania właściwych polityk służących niwelowaniu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn.
17. W kontekście reagowania kryzysowego stosowanie perspektywy równości płci w analizach, ocenach i budżetowaniu ma szczególne znaczenie, by skutecznie niwelować utrzymujące się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, a tym samym przyspieszyć postępy na drodze do równouprawnienia płci. Środki reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym służące zaradzeniu skutkom pandemii COVID-19 i rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, mogą stopniowo przyczyniać się do niwelowania utrzymujących się różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn oraz pomóc zapobiegać przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej i walczyć z tymi zjawiskami, a także promować upodmiotowienie ekonomiczne kobiet prowadzące do inkluzywnego wzrostu i konkurencyjności.

⁸ Rada Europy Uwzględnianie aspektu płci: ramy koncepcyjne, metodyka i prezentacja dobrych praktyk [*Gender mainstreaming: conceptual framework, methodology and presentation of good practices*] Strasburg, 1998 r.

18. W motywie 28 rozporządzenia ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) zauważa się, że kobiety zostały w szczególny sposób dotknięte kryzysem związanym z COVID-19⁹.
19. Art. 18 ust. 4 lit. b) rozporządzenia w sprawie RRF zobowiązuje państwa członkowskie do przedstawienia „wyjaśnienia, w jaki sposób plan odbudowy i zwiększania odporności przyczynia się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub ich znacznej części, które zostały wskazane w stosownych zaleceniach dla poszczególnych krajów (...), skierowanych do danego państwa członkowskiego, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru”.
20. W art. 18 ust. 4 lit. o) wspomnianego rozporządzenia wymaga się, aby państwa członkowskie przedstawiły wyjaśnienie, „w jaki sposób działania przewidziane w planie odbudowy i zwiększania odporności mają przyczynić się do równouprawnienia płci i równych szans dla wszystkich oraz uwzględniania tych celów w głównym nurcie działań, zgodnie z zasadami 2 i 3 Europejskiego filaru praw socjalnych, 5 celem zrównoważonego rozwoju NZ i w stosownych przypadkach, krajową strategią na rzecz równouprawnienia płci”.
21. W listopadzie 2022 r. Komitet Doradczy ds. Równości Szans dla Kobiet i Mężczyzn przyjął opinię w sprawie uwzględniania aspektu płci w budżetach na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym¹⁰, zawierającą zalecenia skierowane do państw członkowskich, Komisji Europejskiej i Rady.

⁹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17–75. Rozporządzenie (EU) 2021/241 ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

¹⁰ Komitet Doradczy ds. Równości Szans dla Kobiet i Mężczyzn, *Opinia w sprawie uwzględniania aspektu płci w budżetach na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w UE [Opinion on gender mainstreaming in budgets at national, regional, and local level in the EU]*. https://commission.europa.eu/publications/opinions-advisory-committee-equal-opportunities-women-and-men_en

UWZGLĘDNIAJĄC

22. Sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) pt. „Od dowodów do działań: równość płci i uwzględnianie aspektu płci w odbudowie po pandemii COVID-19”¹¹, w którym przedstawiono między innymi analizę przepisów dotyczących równości płci zawartych w rozporządzeniu w sprawie RRF oraz analizę krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności pod kątem równości płci.
23. Ustalenie EIGE, iż w pierwotnym wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie RRF brakowało perspektywy równości płci.
24. Ustalenie EIGE, iż jedynie bardzo niewielka część działań i reform uwzględnionych przez państwa członkowskie w ich planach odbudowy i zwiększania odporności koncentruje się na środkach uwzględniających aspekt płci – mimo że łagodzenie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych pandemii COVID-19 dla kobiet, będących jedną z grup dotkniętych pandemią, jest celem ogólnym RRF.
25. Ustalenie EIGE, iż gdyby eksperci ds. równości płci w państwach członkowskich zostali ściślej zaangażowani w przygotowywanie i opracowywanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, można byłoby uzyskać skuteczniejsze środki służące zwiększaniu synergii z krajowymi priorytetami polityki równości płci, wspieraniu uwzględniania aspektu płci w tych planach oraz reagowaniu na wyzwania związane z równością płci wynikające z pandemii COVID-19.
26. Ustalenie EIGE, iż: „Dane segregowane według kryterium płci i narzędzia uwzględniania aspektu płci mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia niezbędnych danych, informacji i środków służących włączeniu perspektywy płci do planów odbudowy i zwiększania odporności”¹².

¹¹ Dok. 9298/23.

¹² EIGE, „Od dowodów do działania: równość płci i uwzględnianie aspektu płci w odbudowie po pandemii COVID-19” [*Evidence to action: Gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery*], s. 36.

27. Przeprowadzoną przez Komisję Europejską analizę RRF w odniesieniu do jego wpływu na równość, z której wynika, że państwa członkowskie w swoich planach odbudowy i zwiększania odporności na różne sposoby stawiały czoła wyzwaniom w dziedzinie równości płci za pomocą konkretnych reform o potencjalnie trwałych skutkach, poprzez ukierunkowane inwestycje i poprzez uwzględnianie kwestii równości w różnych obszarach polityki, oraz że w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności przyjętych do listopada 2022 r. udział środków koncentrujących się na równości płci wynosił od 8 % do 11 % w przypadku trzech państw członkowskich o najlepszych wynikach¹³.

UZNAJĄC, ŻE

28. Niniejsze konkluzje opierają się na wcześniejszych pracach i zobowiązaniach politycznych podjętych przez Radę, Komisję i Parlament Europejski oraz właściwych interesariuszy działających w tym obszarze, w tym na dokumentach wymienionych w załączniku.

¹³ Komisja Europejska, Tablica wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności, Analiza tematyczna dotycząca równości, styczeń 2023 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ WZYWA PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, aby zgodnie z ich odnośnymi kompetencjami i uwzględniając warunki krajowe, a także w poszanowaniu roli i autonomii partnerów społecznych:

29. Zintensyfikowały wysiłki na rzecz promowania równości płci i uwzględniania aspektu płci za pomocą mechanizmów instytucjonalnych na wszystkich szczeblach, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, poprzez:
- a) zapewnienie skutecznego i obejmującego całą administrację rządową i wszystkie polityki rządowe uwzględniania aspektu płci z pełnym wykorzystaniem dostępnej wiedzy fachowej w dziedzinie równości płci;
 - b) kontynuowanie działań w następstwie poprzednich konkluzji Rady w sprawie skuteczności mechanizmów instytucjonalnych oraz ustanowienie we wszystkich ministerstwach mechanizmów koordynacji gwarantujących wystarczającą wiedzę i umiejętności techniczne, dzięki którym zapewnione zostanie uwzględnianie aspektu płci we wszystkich obszarach polityki;
 - c) zapewnienie koordynacji międzyresortowej w sprawie uwzględniania aspektu płci w polityce rządowej z myślą o skuteczniejszym wdrażaniu i ułatwianiu wymiany dobrych praktyk i wyciągniętych wniosków;
 - d) przyjmowanie krajowych celów polityki, ram polityki lub strategii na rzecz równouprawnienia płci, a także planów działania; oraz
 - e) monitorowanie i ocenę skuteczności działań w zakresie uwzględniania aspektu płci, tak aby promować równość płci;

30. Zapewniały terminowe i skuteczne wdrażanie środków na rzecz równości płci w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz innych unijnych instrumentów finansowania, a także dopilnowały, by równość płci była uwzględniana w całym tym procesie, w tym poprzez wykorzystanie dostępnych narzędzi, takich jak zamówienia publiczne uwzględniające aspekt płci.
31. Promowały i rozwijały gromadzenie, analizę, publikację i wykorzystywanie danych statystycznych segregowanych według kryterium płci jako podstawę uwzględniania aspektu płci we wszystkich obszarach polityki, bez tworzenia nadmiernych obciążeń administracyjnych, poprzez:
- a) zapewnianie, aby krajowy system statystyczny i właściwe organy rządowe gromadziły, analizowały i przedstawiały dane statystyczne segregowane według kryterium płci oraz publicznie je udostępniały;
 - b) zapewnianie wystarczających zasobów krajowym organom statystycznym koordynującym gromadzenie i przetwarzanie danych statystycznych, tak aby odpowiednio reagować na zapotrzebowanie na dane segregowane według kryterium płci;
 - c) zlecanie organom rządowym, by uwzględniały dane statystyczne, które dotyczą osób fizycznych lub grup osób, segregowane według kryterium płci, a w stosownych przypadkach w zestawieniu z danymi segregowanymi według innych istotnych cech, we wszystkich sprawozdaniach przekazywanych rządowi, we wszystkich obszarach polityki;
 - d) zapewnianie urzędnikom służby cywilnej dostępu do wsparcia metodologicznego, wytycznych i szkoleń, tak aby zwiększyć świadomość znaczenia gromadzenia danych segregowanych według kryterium płci, umożliwić im skuteczną pracę ze statystykami segregowanymi według kryterium płci oraz sprawić, by lepiej rozumieli znaczenie takich statystyk; oraz
 - e) podejmowanie konkretnych środków zapewniających, by gromadzenie statystyk segregowanych według kryterium płci było powszechne i stało się obowiązkowe w sektorze publicznym.

32. Zapewniały wystarczające i ukierunkowane finansowanie środków służących zmniejszeniu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, w tym środków służących zmniejszeniu luki ekonomicznej, zatrudnieniowej, płacowej, opiekuńczej i emerytalnej oraz środków przyczyniających się do zapobiegania przemocy ze względu na płeć i jej zwalczania, a także finansowanie środków służących realizacji niedawnych zaleceń Rady dotyczących wspierania dostępu do przystępnej cenowo i dobrej jakościowo wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem i takiejże opieki długoterminowej.
33. Systematycznie promowały włączanie perspektywy równości płci na wszystkich etapach kształtowania polityki i tworzenia ustawodawstwa, w tym na etapie planowania, podejmowania decyzji, wdrażania i oceny, oraz w dalszym ciągu umacniały polityczne zobowiązanie do uwzględniania aspektu płci i odpowiedzialność w tym zakresie.
34. Współpracowały z ekspertami ds. równości płci, między innymi poprzez konstruktywne konsultacje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i środowiskiem akademickim, aby zapewnić uwzględnienie perspektywy równości płci na wszystkich etapach planowania, wdrażania i oceny wszystkich głównych inicjatyw.

WZYWA KOMISJĘ EUROPEJSKĄ I PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE, aby zgodnie z ich odnośnymi kompetencjami i uwzględniając warunki krajowe, a także w poszanowaniu roli i autonomii partnerów społecznych:

35. Uwzględniały aspekt płci we wszystkich procesach kształtowania polityki, programach i budżetach poprzez:
- a) gromadzenie, rozpowszechnianie, analizowanie i wykorzystywanie danych segregowanych według kryterium płci;
 - b) formułowanie konkretnych celów politycznych i celów szczegółowych w celu zlikwidowania istniejących różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn;
 - c) wykorzystywanie dostępnych narzędzi i metodyk, by wzmocnić uwzględnianie aspektu płci we wszystkich procesach decyzyjnych; oraz
 - d) przyjmowanie orientacyjnych dokumentów programowych w celu zapewnienia systematycznego i długoterminowego uwzględniania aspektu płci, w tym w procesie budżetowym, zgodnie z prawem krajowym.
36. Zapewniały, by w ramach europejskiego semestru w pełni uwzględniane były aspekty równości płci związane z reformami finansowymi, gospodarczymi oraz reformami rynku pracy, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi polityki zatrudnienia, oraz zapewniały pełne wykorzystanie potencjału semestru w zakresie promowania równości płci w Unii.
37. Monitorowały i oceniały skuteczność już podjętego uwzględniania aspektu płci, w tym w kontekście procesu budżetowego, na przykład poprzez zlecanie zewnętrznych i niezależnych ocen.
38. Oceniały i dokonywały ewaluacji skutków dystrybucyjnych płynących dla kobiet i mężczyzn z polityk oraz z przydziału środków finansowych i innych zasobów, tak aby w przyszłości umożliwić podejmowanie skutecznych ukierunkowanych działań.
39. Zapewniały systematyczne budowanie zdolności i stosowanie narzędzi metodologicznych oraz konstruktywne konsultacje z ekspertami ds. równości płci, a także promowały współpracę międzysektorową, tak aby ułatwić i wzmocnić uwzględnianie aspektu płci we wszystkich obszarach polityki.

WZYWA KOMISJĘ EUROPEJSKĄ, aby:

40. Zapewniała systematyczne uwzględnianie perspektywy równości płci w inicjatywach politycznych, jak podkreślono w strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025, a także wywiązywała się z zobowiązania do utworzenia Unii równości.
41. Promowała wspólną unijną definicję pojęcia „budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci”, która została zdefiniowana przez Radę Europy jako „ocena budżetów oparta na aspekcie płci, uwzględniająca perspektywę płci na wszystkich szczeblach procesu budżetowego, oraz restrukturyzacja dochodów i wydatków w celu promowania równości płci”¹⁴.
42. Zapewniała uwzględnienie kwestii równości płci w realizacji budżetu UE w celu zlikwidowania utrzymujących się różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, w tym w szczególności poprzez finansowanie środków mających na celu zwiększenie równości płci i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet, zgodnie z właściwymi programami wydatków objętymi WRF, oraz poprzez pełne wdrożenie metodyki Komisji Europejskiej dotyczącej monitorowania wydatków z budżetu UE w zakresie równouprawnienia płci.
43. Zapewniała uwzględnianie statystyk segregowanych według kryterium płci we wszystkich sprawozdaniach Komisji, a także spójne wykorzystywanie tych statystyk w dokumentach programowych, między innymi, przy sporządzaniu corocznego wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu, tak aby identyfikować i stopniowo eliminować utrzymujące się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn.
44. Wzmożyła wysiłki na rzecz włączenia perspektywy równości płci do wdrażania, monitorowania i oceny Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF).

¹⁴ Rada Europy (2005), Sprawozdanie końcowe grupy specjalistów ds. budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci (EG-S-GB), EG-S-GB (2004) RAP FIN; Dział ds. Równości, Dyrekcja Generalna ds. Praw Człowieka, Rada Europy, Strasburg, s. 10. Dostępne: [Budzetowanie z uwzględnieniem aspektu płci \[Gender budgeting\] \(coe.int\)](https://coe.int/Budzetowanie_z_uwzględnieniem_aspektu_płci_[Gender_budgeting])

45. Zapewniała włączenie perspektywy równości płci do prac nad ewentualnymi przyszłymi pakietami reagowania kryzysowego i innymi inicjatywami poprzez:
- a) uwzględnianie perspektywy równości płci w przyszłych aktach prawodawczych dotyczących pakietów reagowania kryzysowego;
 - b) systematyczne włączanie perspektywy równości płci do głównego nurtu polityki w kontekście reagowania kryzysowego i zarządzania kryzysowego;
 - c) włączanie w sprawozdaniach śródkresowych i sprawozdaniach z przeglądu merytorycznej analizy dotychczasowego sposobu uwzględniania aspektu płci w kontekście reagowania kryzysowego; oraz
 - d) promowanie dostępnych narzędzi, które wspierają uwzględnianie kwestii równości płci w kontekście reagowania kryzysowego na szczeblu krajowym.
46. Zapewniała struktury i zdolności konieczne, by skutecznie ukierunkowywać, koordynować, monitorować i oceniać uwzględnianie aspektu płci w procesach prowadzonych przez Komisję Europejską, w tym w odniesieniu do budżetu UE, unijnych funduszy i właściwych objętych WRF programów wydatków .
-

Dokumenty źródłowe

1. Międzyinstytucjonalne na szczeblu UE

Europejski filar praw socjalnych, proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję 17 listopada 2017 r.

https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-booklet_pl

2. Prawodawstwo UE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17–75)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241>

3. Rada

Wszystkie konkluzje Rady przyjęte w związku z przeglądem pekińskiej platformy działania i inne konkluzje Rady w sprawie równości płci oraz na inne odnośne tematy, w szczególności te wymienione poniżej:

- Konkluzje Rady w sprawie skuteczności mechanizmów instytucjonalnych na rzecz poprawy statusu kobiet i równości płci (dok. 17605/13)

https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/139978.pdf

- Konkluzje Rady w sprawie równości kobiet i mężczyzn w procesie decyzyjnym (dok. 14327/15)

[pdf \(europa.eu\)](#)

- Konkluzje Rady pt. „Gospodarki w UE uwzględniające równouprawnienie płci: dalsze działania. Podsumowanie 25 lat realizacji pekińskiej platformy działania” (dok. 14938/19)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14938-2019-INIT/pl/pdf>

- Konkluzje Rady pt. „Eliminowanie luki płacowej ze względu na płeć: waloryzacja i podział pracy zarobkowej i nieodpłatnej pracy opiekuńczej” (dok. 13584/20)

[pdf \(europa.eu\)](#)

- Konkluzje Rady w sprawie społeczno-gospodarczego wpływu COVID-19 na równość płci (dok. 8884/21)

- Konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 10/2021 „Uwzględnianie aspektu płci w budżecie UE” (dok. 12829/21)

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12829-2021-INIT/pl/pdf>

- Konkluzje Rady w sprawie równości płci w zaburzonych gospodarkach: nacisk na młode pokolenie (dok. 15133/22)

[pdf \(europa.eu\)](#)

- Decyzja Rady (UE) 2022/2296 z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (Dz.U. L 304 z 24.11.2022, s. 67–77)

[EUR-Lex - 32022D2296 - PL - EUR-Lex \(europa.eu\).](#)

4. Trzy prezydencje

Deklaracja trzech prezydencji w sprawie równości płci, podpisana przez Francję, Republikę Czeską i Szwecję (styczeń 2022 r.)

https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/trio-presidency-declaration-on-gender-equality-france-the-czech-republic-and-sweden-2022-2023_1.pdf

5. Komisja Europejska

Sprawozdanie na temat równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej (2023) (SWD(2023) 55 final)

[Strategia na rzecz równouprawnienia płci \(europa.eu\)](#)

Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 (dok. 6678/20) (oznaczenie dokumentu Komisji: COM(2020) 152 final)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0152>

Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (dok. 6649/21 + ADD 1 + ADD 2)

[pdf \(europa.eu\)](#)

Tablica wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności, Analiza tematyczna dotycząca równości, styczeń 2023 r.

Opinia Komitetu Doradczego ds. Równości Szans dla Kobiet i Mężczyzn w sprawie uwzględniania aspektu płci w budżetach na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w UE https://commission.europa.eu/publications/opinions-advisory-committee-equal-opportunities-women-and-men_en

6. Parlament Europejski

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (2021/2251(INI))

7. Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE)

Od dowodów do działania: równość płci i uwzględnianie aspektu płci w odbudowie po pandemii COVID-19 [*Evidence to action: Gender equality and gender mainstreaming in the COVID-19 recovery*] (dok. 9298/23)

Budżetowanie z uwzględnieniem aspektu płci. Uwzględnianie aspektu płci w budżecie UE i ramach polityki makroekonomicznej [*Gender budgeting. Mainstreaming gender into the EU budget and macroeconomic policy framework*], 2018 r.

<https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/methods-tools/gender-budgeting>)

Ocena wpływu w aspekcie płci: zestaw narzędzi służących uwzględnianiu aspektu płci [*Gender Impact Assessment: Gender Mainstreaming Toolkit*], 2016 r.

<https://eige.europa.eu/publications/gender-impact-assessment-gender-mainstreaming-toolkit>

8. Rada Europy

Sprawozdanie końcowe grupy specjalistów ds. budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci (EG-S-GB), EG-S-GB (2004) RAP FIN; Dział ds. Równości, Dyrekcja Generalna ds. Praw Człowieka, Rada Europy, Strasburg, s. 10.

[Budżetowanie z uwzględnieniem aspektu płci \[*Gender budgeting*\] \(coe.int\)](#)

Budżetowanie z uwzględnieniem aspektu płci – Praktyczne wdrażanie – podręcznik [*Gender Budgeting - Practical Implementation - Handbook*] CDEG(2008)15 (2009).

<https://rm.coe.int/1680599885>

Uwzględnianie aspektu płci: ramy koncepcyjne, metodyka i prezentacja dobrych praktyk [*Gender mainstreaming: conceptual framework, methodology and presentation of good practices*] Strasburg, 1998 r.

9. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

Wskaźnik polityki równości płci stosowany przez Komitet Pomocy Rozwojowej (DAC)

[Wskaźnik polityki równości płci DAC – OECD](#)

Projekt do dyskusji – najlepsze praktyki OECD w zakresie budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci [*Draft for discussion - OECD Best Practices for Gender Budgeting*] (2022)

[Najlepsze praktyki OECD w zakresie budżetowania z uwzględnieniem aspektu płci \[*OECD Best Practices for Gender Budgeting*\]](#)

Budżetowanie z uwzględnieniem aspektu płci w krajach OECD [*Gender budgeting in OECD countries*] (2017)

<https://www.oecd.org/gender/Gender-Budgeting-in-OECD-countries.pdf>

Odbudowa uwzględniająca aspekt płci [*Towards gender-inclusive recovery*] (2021)

<https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/towards-gender-inclusive-recovery-ab597807/>

10. Organizacja Narodów Zjednoczonych

Deklaracja pekińska i pekińska platforma działania (Plan ONZ na rzecz równouprawnienia płci i upodmiotowienia kobiet)

<https://www.refworld.org/docid/3dde04324.html>

Konwencja ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW)

[Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet \(un.org\)](#)